

LOTTA BLOKKER

Karin van der Beek – Amsterdam

Op de Prinsengracht in Amsterdam heeft Galerie Utrecht zojuist de tentoonstelling geopend van de Nederlandse, jonge en veelbelovende beeldhouwer Lotta Blokker (1980). Haar bronzen beelden wedijveren met die van de oude meesters en worden internationaal geëxposeerd in galeries in België, Duitsland en New York. Het technisch perfect verbeelden van de menselijke anatomie enerzijds en een uiterst subtiele balans tussen expressie en poëzie anderzijds, geven haar beelden een uitzonderlijke kwaliteit. We zijn dan ook verheugd dat Lotta Blokker al vele jaren deel uitmaakt van onze ‘kunstenaarsstal’. Voor de opening spraken we met haar in haar atelier in Amsterdam.

“Als jong kind tekende ik meer dan het gemiddelde kind, toch was het niet zo dat ik daar buitengewoon veel mee bezig was. Pas op de middelbare school bleek dat ik talent bezat en goed kon tekenen. Een perfecte leerling in algemene zin was ik geenszins, echter als veertienjarige was ik toch

iedere keer weer verrast wanneer de docent tekenen mijn werk beloonde met een hoog cijfer. In eerste instantie begon mijn creatieve carrière dus met tekenen, maar tekenen gaat eigenlijk vooraf aan beeldhouwen. Toen ik uiteindelijk tijdens de lessen handvaardigheid mocht gaan beeldhouwen, merkte ik dat ik mij daarin kon verliezen. Die erkenning op de middelbare school is van groot belang geweest voor mijn uiteindelijke vorming.

Niet lang geleden vond ik een tekening van een jongetje, die ik op mijn vijfde bij mijn opa en oma had gemaakt. Ik was die tekening helemaal vergeten en nogal verrast, want de pose van de figuur in die tekening is exact gelijk is aan de pose van mijn beeld ‘I am here now’. Dat is voor mij een bewijs dat ik na al die jaren dicht bij mijzelf ben gebleven. Het zijn blijkbaar steeds dezelfde dingen die mij raken en die terugkomen, ongeacht mijn leeftijd.

Vervolg pagina 3

LOTTA BLOKKER ZEGGINGSKRACHT IN BEELD

Vervolg pagina 1 - *Je studie in tekenen en beeldhouwen heb je gevolgd aan de Florence Academy of Art in Italië. Je ontving daar een scholarship vanwege je grote talent en ten slotte kreeg je na afgestudeerd te zijn een baan aangeboden als docent. Dat is een enorm compliment. Toch besloot je na 6,5 jaar terug te keren naar Nederland?*

Alles draait op die academie om techniek en na drie jaar had ik dat eigenlijk wel een beetje gezien. Negentig procent van de studenten en leraren op de Florence Academy of Art beweegt zich constant in eenzelfde 'bubbel', die heel aangenaam is, maar voor mij toch te beperkt. Ik wilde meer dan de Italiaanse Renaissance. Echt, als ik mijn bewondering voor Francis Bacon uitsprak, keek men mij haast meewarig aan. Je leert er vooral heel veel wat betreft de techniek, maar als je niet uitkijkt, vernietigt het je creativiteit. Ik heb vanaf het begin altijd heel sterk gevoeld welke koers ik wilde varen en heb op gepaste momenten ook afstand genomen. Na ruim zes jaar vertrok ik uit Florence, omdat ik voelde dat ik stilstond. Ik had behoefte aan de rust en stilte van een eigen atelier,

waar ik zelf kon ontdekken en kon loskomen van het academische. Ik ben toen teruggekeerd naar Amsterdam. Amsterdam heeft toch meer te bieden op het gebied van hedendaagse kunst.

Wat veranderde er in je werk, toen je in Nederland ging vestigen?

Mijn werk heeft niet zozeer met de locatie te maken, maar meer met mij-

zelf. Het is wel zo dat het werk dat ik in Italië maakte bij mij past, maar dat heeft nogmaals meer met mijzelf te maken dan met Florence of Italië. Ik heb vooral een enorme bewijsdrang naar mijzelf toe en vraag me dan ook regelmatig af of ik iets wel kan en hoe ik dingen moet aanpakken. Net na mijn afstuderen had ik op de academie in Florence een klein atelier en was toen bezig met 'Precipice', een beeld met een behoorlijk moeilijke pose. Eigenlijk veel te moeilijk, want je bent nog steeds zoekende naar je techniek. Maar ik wilde die emotionele en heftige pose zo ontzettend graag maken. Als je jong bent, wil je groots en meeslepend zijn. Sinds ik mij in Nederland heb gevestigd, ben ik meer op zoek naar het subtiele. En dan bedoel ik grote emoties in een klein gebaar, gebaren die de mens kwetsbaar maken. Zo'n pose kan heel gewoon zijn en toch moet het mensen raken en verbazen. Momenteel ben ik bezig om zelfs die subtiliteit los te laten. Kijken wat er dan gebeurt! Tussen mijn eerste grote beeld 'Precipice' en 'In Control', het beeld waar ik momenteel aan werk, zit een periode van zeven jaar, waarin ik mij stapje voor stapje heb ontwikkeld. Het zijn figuren in eenzelfde hou-

ding, maar voor 'Precipice' werkte ik met symboliek om een verhaal te vertellen. Bij 'In Control' heb ik dat volledig losgelaten, maar zonder in te leveren aan intensiteit. Echter, in mijn meest recente bronzen beeld dat momenteel ook bij Galerie Utrecht is tentoongesteld, heb ik die symboliek wel weer toegelaten. Het is het eerste beeld dat ik geen titel heb gegeven. Geen enkele titel kan verwoorden,

wat ik met het beeld wil zeggen. Het gaat over tegengestelde menselijke gevoelens die kunnen leiden tot een innerlijke strijd: loslaten en vasthouden, vergeefse empathie of eenzaamheid en liefde.

Hoe essentieel is het werk van de Franse beeldhouwer Rodin voor jouw werk?

Op zeventienjarige leeftijd bezochten we met de klas het Rodin Museum in Parijs waar ik buitenzinnig van bewondering was door het zien van het werk van deze beeldhouwer. Hij was en is nog steeds mijn grote held! Het werk van Rodin heeft mij gebracht tot wie ik nu ben. Zijn kunst heeft mij doen besluiten om me te 'bekereren' tot de beeldhouwkunst.

In hoeverre ontleen je iets aan zijn werk?

Mijn vroegere beelden 'Levity', 'Precipice' en 'Atlas' neigen meer naar het werk van Rodin, dan mijn huidige beelden.

Hoewel hij immer een groot voorbeeld voor mij vormt, verlegt mijn fascinatie voor zijn werk zich wel enigszins. Tijdens mijn eerste bezoek aan Parijs was ik als zeventienjarige vol bewondering voor 'De Kus'. Langzaam verlegt mijn interesse zich naar zijn grovere en meer robuuste werk. Ik neig nu meer naar werken als 'Balzac' of 'De burgers van Calais'. Het is een verdere ontplooiing van mijn eigen smaak. Mijn beelden dragen echter, in algemene zin, meer kwetsbaarheid uit, die ik eveneens waarneem in het waanzinnige beeld 'Maria Magdalena', van Florentijnse kunstenaar Donatello (1386-1466). Die intense Donatello emotie in dat beeld raakt mij enorm en geen enkel beeld evenaart die heftigheid voor mij. Een absoluut uniek kunstwerk in die periode. Emotioneel is dat beeld zo oprecht en zo eerlijk! Totaal anders dan de verheven en goddelijke beelden van Michelangelo (1475-1564). Zijn werk is eveneens waanzinnig, vooral de Pietà, maar als mens kan ik er toch minder mee, mijn ziel wordt er minder door geraakt dan door dat van Donatello.

Je laatste beeld heb je met was gemaakt in plaats van klei?

Ik heb altijd gewerkt met klei, maar sinds kort werk ik met was, waardoor mijn beelden rauwer worden. Het vraagt een andere werkwijze. De was moet worden verwarmd alvorens je de stukjes aanbrengt. Het is nogal plakkerig maar voor mij zeer verfrissend om eens in een ander materiaal te werken. Het verschil in textuur is in het uiteindelijke beeld goed te zien; het is wat grover. Het beeld waar ik momenteel mee bezig ben, maak ik van was. Als beeldhouwer leg je eerst de weg af naar perfectie en heel voorzichtig laat je die weer los om vervolgens steeds vrijer te gaan werken. Maar voor mijzelf moet het wel altijd blijven kloppen, ook als ik grover ga werken.

Welke 20e-eeuwse kunstenaars vind je goed?

Louise Bourgeois (1911), Francis Bacon (1909-1992), beiden hebben

een bepaalde rauwheid in hun werk. En ook Egon Schiele (1890-1918) vind ik goed vanwege de treffende lijnvoering. Ron Muecks (1958) hyperrealistische beelden van naakte mensen hebben vreemde formaten, waardoor de mens zo nietig, klein en simpel wordt, dat ze nog kwetsbaarder lijken. Die kwetsbaarheid is mooi. Maar Damien Hirst (1965) vind ik ook fantastisch, vooral zijn dieren op sterk water zijn zeer boeiend. Schilders die mij enorm inspireren zijn Jean Rustin (1928) en Lucian Freud (1922).

In de klassieke oudheid was het beeldhouwwerk van de Grieken vooral goddelijk en verheven, terwijl de Romeinen hun figuren en bustes realistischer en karakteristieker maakten. Wat inspireert jou meer?

Ik ga dan toch voor de Grieken, omdat het zoiets onwezenlijks is. Hun beelden zijn zoveel meer dan alleen mensen, het zijn onmiskenbaar goden. Als je de bronzen van Riace (ca.

450 v.Chr.) bekijkt, verbaas ik me erover dat men toen al in staat was om zoiets geweldigs te maken, het lijkt eigenlijk niet door mensenhanden te zijn gemaakt. Romeinse beelden raken mij minder.

Regelmatig heb ik ook momenten dat ik twijfel en me onzeker voel over een beeld, wanneer het terugkomt van de bronsgieter, maar als het dan goed geëxposeerd en uitgelicht in de galerie staat, zie ik dat het toch klopt. Dat geeft een gevoel van euforie.

Je beelden zijn vaak levensgroot. Hoeveel tijd zit er in zo'n beeld?

Dat is heel verschillend. Sommige poses zijn ingewikkeld zoals 'Atlas' of 'Levity'. Maar 'Pieta IV' is

daarentegen een makkelijker pose, rechtop staand en symmetrisch. Echter, daar ben ik wel meer dan een half jaar mee bezig geweest. Steeds weer probeerde ik nieuwe houdingen en bracht ik wijzigingen aan. Je bewandelt dan steeds weer opnieuw de mogelijkheden, zowel in je hoofd als in je gevoel. Daarentegen was 'Pas de deux' heel snel klaar, dat duurde zo'n drie maanden en ging bijna vanzelf. Maar nogmaals er is altijd die twijfel als je het uiteindelijke beeld in brons ziet, echt verschrikkelijk. Je denkt dan aan al die maanden werk en al het geld aan de bronsgieter. Ik werk overigens wel altijd gelijktijdig aan meerdere beelden;

Wat is dan voor jou een goed kunstwerk?

Als een kunstenaar lijden of verdriet in zijn kunstwerk wil uitdrukken, moet die emotie heel oprecht en eerlijk zijn. Je moet jezelf daarbij als het ware uitschakelen. Het gaat om het lijden op zich en niet over het lijden van de kunstenaar, want dan wordt het banaal. Als je van tevoren gaat bedenken dat je een verhaal over de liefde gaat schrijven, dan gaat het ei-

Vervolg pagina 4

Vervolg pagina 3 - naast zo'n groot beeld ben ik meestal ook bezig met een portret of een buste.

Hoe kies je je modellen?

De meeste modellen kom ik tegen als ik er niet naar zoek, dat is soms lastig. Een geschikt model kom je maar een paar keer per jaar tegen, in de trein, in een winkel of gewoon op straat en dan móet ik het vragen, want daarvan moet een beeld worden gemaakt. Koos is een vrouw van over de negentig. Ik zag haar bij de apotheek en ben zo op haar afgestapt en heb haar gevraagd of ze model wilde staan voor 'Pas de deux'. Zij is niet een oude vrouw, maar dé oude vrouw van de wereld, een universele schoonheid. Zelf was ze nogal verrast vanwege haar leeftijd, maar voor een kunstenaar is ouderdom niet lelijk. Mijn modellen vertegenwoordigen voor mij altijd een ultieme schoonheid. Wanneer ze poseren in mijn atelier is de sfeer heel intiem en houd ik van dat model, het is een soort verliefdheid. Gek genoeg worden zij weer gewone mensen, wanneer

het beeld voltooid is. Vertrouwen tussen mij en het model is hierbij van groot belang, zodat ze zich, letterlijk en figuurlijk, kunnen blootgeven.

Welke kant wil je op met je werk? Werk je met een bepaalde doelstelling of laat je de dingen ontstaan en gebeuren?

Wat ik nog steeds heel erg graag wil, is een expositie maken met

beelden binnen een bepaald thema, of met beelden die op een bepaalde wijze met elkaar in verband staan. Zo'n beeldengroep zou ik graag maken voor een openbare ruimte, als onderdeel van het echte leven. Het samenhangende gevoel tussen mijn beelden zou dan een bepaald belevingsgevoel moeten oproepen. In Museum de Buitenplaats in Eelde heb ik onlangs een grote overzichtstentoonstelling van mijn

werk gehad. Ook heeft een Duits museum, 'Panorama Museum' in Bad Frankenhausen, diverse beelden van mij aangekocht. Natuurlijk ben ik heel tevreden dat het zo goed gaat. Ik kan prima van mijn werk leven, waardoor ik alle vrijheid heb om te maken wat ik wil. Ook word ik internationaal regelmatig benaderd door galeries die graag met mij willen werken, een heel luxe positie dus.

Maar je wilt richting Rijksmuseum of de National Gallery?

Als ik heel eerlijk ben... ik kan soms ongeduldig zijn en me gefrustreerd voelen, want natuurlijk liggen mijn ambities richting de grote musea. Die ambities zijn nodig, ze houden me scherp en gedreven om steeds beter te worden. Om verder te komen moet ik groot denken en me internationaal profileren, maar tegelijkertijd die concentratie naar binnen toe verder ontwikkelen. Dat is belangrijk. Verder kan ik zeggen dat ik altijd figuratieve beelden van mensen zal blijven maken, omdat het menselijke aspect mij fascineert. Misschien ga ik verder abstraheren, vereenvoudigen of vluchtiger werken, maar één ding is zeker, het blijft altijd een mens.

> De tentoonstelling is te zien t/m 21 maart in Amsterdam

> afbeeldingen
Lotta Blokker
Zonder titel, Brons
Atlas, Brons
Precipice, Brons

